

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-08822
Otsuse kuupäev 19.12.2023
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg
Ulrika Paavle
Anna Pauliina Aavik

Tarbija
Kaupleja Elisa Eesti AS (10069659)

Tarbija nõue Võlgnevuse sissenõudmise lõpetamine.

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 9.juunil 2022 sideteenuste osutamise lepingu nr 13122777, millega kaupleja võttis määramata tähtajaga kohustuse võimaldada tarbijale mobiilnumbril 58 452 554 interneti püsiühenduse kasutamist paketi „Praktiline koduinternet” tingimustel ja tarbija võttis endale kohustuse maksta kaupleja teenustasu kaupleja hinnakirja järgi.

Tarbija väidab, et soovis sama aasta novembris lepingut lõpetada, kuid tal ei olnud võimalik siseneda kaupleja veebikeskkonda. 3.novembrist 2023 piiras kaupleja võlgnevuse tõttu teenuse osutamise ja hakkas saatma võlanõudeid.

Kaupleja saatis tarbijale lepingu lõpetamise hoiatuse, milles nõuti 23.detsembriks 2022 63,44 euro tasumist. Tarbija tasus 63.44 eurot 28.detsembril 2023 ja teatas, et soovib lepingu koheselt lõpetada.

Tarbija väidab, et vaatamata nõutud summa tasumisele jätkas kaupleja arvete saatmist ja esitas 26.aprillil 2023 võla sissenõudmiseks inkassoteenuse osutajale.

Tarbija palub tuvastada, et tal puudub kohustus tasuda kaupleja nõutud summat ja inkassoteenuse tasu.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja tarbija etteheidetega ei nõustu.

Kauplejal on õigus piirata tarbijale teenuste osutamist, kui klient on hilinenud teenuste eest tasumisega rohkem kui 14 päeva. Teenuse osutamise piiramine ei vabasta klienti kuutasu maksmise kohustusest.

Tarbijal oli 1.detsembri 2022 seisuga kogunenud võlgnevus summas 63,44 eurot (arve nr 2036735375), milles sisaldus varasema perioodi võlgnevus (39,01) ja novembri kuutasu (24,43). Tarbija tähtajaks (18.12.2023) arvet ei tasunud. 16.detsembril 2022 saadeti tarbijale varasema võlgnevuse meeldetuletuskiri, milles paluti võlgnevus tasuda hiljemalt 23.detsembriks 2022.

Kuna tarbija võlgnevust ei tasunud, lõpetas kaupleja 27.detsembril 2022 tarbijaga sõlmitud lepingu. 28.detsembril 2022 laekus tarbijalt 63,44 eurot.

1.jaanuaril 2023 esitas kaupleja tarbijale detsembris osutatud teenuste eest arve nr 2037082837 22,41 euro tasumiseks maksetähtajaga 18.jaanuar 2023. Kuna tarbija arvet ei tasunud saadeti talle 19.jaanuaril ja 23.jaanuaril meeldetuletussõnumid ja 26.jaanuaril 2023 meeldetuletuskiri. Arvetega 2037386214, 2037737910, 2038038083 on tarbijalt nõutud meeldetuletuskirja saatmise kulu hüvitamist ja viivise tasumist; arvetel on näidatud ka detsembri kuutasu võlgnevus.

26.aprillil 2023 esitas kaupleja nõude summas 28,55 (22,41 + 5,00 + 1,14) sissenõudmiseks inkassoteenuse osutajale.

Tarbija avaldusest ei ole võimalik aru saada, millisel alusel ta soovib vabaneda 2022 detsembri kuutasu maksmisest.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Tarbija selgituste järgi põhineb poolte õigussuhe sideteenuse osutamise lepingul elektroonilise side seaduse (ESS) § 91 tähenduses. ESS § 91 lg 3 järgi kohaldatakse eriseadusega reguleerimata küsimustes sellele lepingule võlaõigusseaduse sätteid.

Pooled ei vaidle lepingu sõlmimise üle. Tarbija väidab, et soovis lepingu 2022. aasta novembris üles öelda, kuid ei saanud seda teha kauplejast tingitud põhjustel.

Komisjon selgitab, et sideteenuse lepingu ülesütlemine on reguleeritud ESS §-s 100, mille lõike 1 järgi on tarbijal õigus sideteenuse leping igal ajal ilma eelneva etteteatamiseta üles öelda, teavitades sideettevõtjat lepingu ülesütlemisest. Lepingü ülesütlemine loetakse sideettevõtja suhtes jõustunuks teate saamisele järgnevast tööpäevast alates, kui teates ei sisaldu hilisem tähtpäev.

Tarbija ei ole oma väidet lepingu ülesütlemises konkretiseerinud; komisjonile ei ole esitatud mingeid tõendeid, mille põhjal saaks tuvastada, et tarbija oleks avaldanud kauplejale lepingu lõpetamise taht. Tõendamata on tarbija väited ka selles, et kauplejast tingitud põhjustel ei olnud tal novembris 2022 võimalik lepingu ülesütlemise teadet kauplejale edastada.

Kaupleja saatis 16.detsembril 2022 tarbijale lepingu ülesütlemise hoiatuse, milles juhiti tähelepanu kogunenud võlgnevusele, määrati tähtaeg võlgnevuse tasumiseks ja hoiatati, et võla tasumata jätmise korral ütleb kaupleja lepingu üles.

ESS § 100 lõike 2 järgi on sideettevõtjal õigus leping ilma eelneva etteteatamiseta üles öelda, kui sideteenuse osutamist on tarbijale eelnevalt piiratud seaduse § 98 lõike 1 punktide 1-3 ja 5 ettenähtud alustel ja piiramise alus ei ole ära langenud ühe kuu jooksul piirangu rakendamise aluse tekkimise päevast arvates. Osundatud seaduste järgi on kauplejal õigus leping seaduses ettenähtud korras üles öelda vaid juhul kui 1) tarbija on lepingut rikkunud, 2) kaupleja on andnud rikkumise kõrvaldamiseks tähtaja ja 3) tarbija ei ole rikkumist kõrvaldanud.

Kaupleja on üksikasjalikult ja kontrollitavalt selgitanud, et tarbija oli maksete tegemisega võlgnevuses; tarbijale saadetud arvetel oli näidatud varasem võlgnevus; täiendavalt saadeti tarbijale meeldetuletussõnumeid ja meeldetuletuskirju. Tarbija ei ole kaupleja vastuses toodud asjaolusid kahtluse alla seadnud ega 1.detsembriks 2022 kogunenud võla suurust (63,44 eurot) vaidlustanud. Seega oli kauplejal seaduse alusel õigus tarbijale teenuse osutamist piirata ja esitada lepingu ülesütlemise hoiatus juhiks, kui võlgnevus ei ole 23.detsembriks 2022 makstud. Tarbija võlgnevust ei tasunud.

Vastuseks kaupleja 27.detsembri 2022 meeldetuletusele tasus tarbija 28.detsembril 2022 võlgnevuse ja palus sama päeva e-kirjaga teenus koheselt lõpetada. Komisjoni arvates on tarbija e-kiri piisavalt selge, et kaupleja pidi sellest aru saama lepingu lõpetamise taht. Kaupleja on oma selgitustes märkinud, et ütles 27.detsembril 2022 tarbijaga sõlmitud lepingu üles, kuna tarbija ei tasunud võlgnevust.

Komisjon selgitab, et lepingupoole tahteavaldus muutub kehtivaks ajast, kui see on teisele lepingupoolele kätte toimetatud. Komisjoni käsutuses ei ole tõendeid, millal tarbija sai kätte kaupleja ülesütlemise avalduse; samuti puuduvad tõendeid selles, millal kaupleja sai kätte tarbija ülesütlemise avalduse. Komisjoni arvates ei ole olukorras, kus mõlemad pooled on sisuliselt samal ajal (järgnevatel päevadel) avaldanud lepingu lõpetamise taht, määravat tähendust selles, kas leping lõppes tarbija või kaupleja tahteavalduse alusel. Esitatud tõendite alusel loeb komisjon lepingu lõppenuks 28.detsembrist 2022.

Tarbija heidab kauplejale ette peale võlgnevuse tasumist uute nõuete esitamist. Kaupleja on esitanud tarbijale 1.jaanuaril, 1.veebbruaril, 1.märtsil ja 1.aprillil 2023 arved 2037082837, 2037386214, 2037737910 ja 2038038083.

1.jaanuari 2023 arve nr 2037082837 (22,41 eurot) on kaupleja esitanud tarbijale detsembris (1-27.detsember) osutatud internetiteenuse eest tasumiseks (21,59) ja varasema perioodi võlgnevuselt detsembris (1-27.detsember) arvestatud viivise (0,82) tasumiseks.

1.veebuari 2023 arve nr 2037386214 (5,18 eurot) on kaupleja esitanud tarbijale jaanuaris saadetud meeldetuletuskirja saatmise kulu hüvitamiseks (5,00) ja 1.jaanuari 2023 arve tasumisega

viivitamise (19-31.jaanuar) eest arvestatud viivise (0,18) tasumiseks. Arvele on märgitud ka varasem võlgnevus, so 1.jaanuari 2023 arve summa.

1.märtsi 2023 arve nr 2037737910 (0,42 eurot) on kaupleja esitanud tarbijale võlgnevuselt veebruaris arvestatud viivise tasumiseks. Arvele on märgitud ka varasem võlgnevus (27,59 = 22,41 + 5,18), so 1.jaanuari 2023 ja 1.veebruari 2023 arvete summa.

1.aprilli 2023 arve nr 2038038083 (0,54 eurot) on kaupleja esitanud tarbijale võlgnevuselt märtsis arvestatud viivise tasumiseks. Arvele on märgitud ka varasem võlgnevus (28,01 = 22,41 + 5,18 + 0,42), so 1.jaanuari, 1.veebruari ja 1.veebruari 2023 arvete summa.

Komisjon selgitab tarbijale, et lepinguga võetud kohustused tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele (VÕS § 76). Komisjon on tuvastanud, et liitumisleping 13122777 kehtis kuni 28.detsembrini 2023. Seega oli kaupleja õigustatud esitama tasunõude detsembri eest. Kuna tegemist on lepingu kestuse ajal tekkinud kohustusega, on tarbija kohustatud teenuse eest tasuma.

VÕS § 82 järgi tuleb kohustus täita kokkulepitud tähtajaks. 1.jaanuari 2023 arve tasumise tähtaeg oli 18.jaanuar 2023, milliseks ajaks tarbija arvet ei tasunud. Seega oli kaupleja lepingu ja VÕS § 113 alusel õigustatud nõudma tarbijalt viivitusintresside tasumist. VÕS § 113² lg 1 järgi on võlausaldaja õigustatud nõudma sissenõutavaks muutunud võla meeldetuletuskirja eest hüvitist 5,00 eurot. Seega on kaupleja esitatud rahalised nõuded õiguspärased ja põhjendatud.

Komisjon peab vajalikuks juhtida kaupleja tähelepanu sellele, et viivise võlgnevuselt ei ole lubatud viivise arvestamine. Kuivõrd arvetelt ei nähtu viivise määra, ei saa komisjon kontrollida, kas varasemalt sissenõutavaks muutunud viivised on koos põhivõlaga võetud järgmise perioodi viivise arvestuses aluseks või mitte. Kauplejal tuleb seda kontrollida ja võimaliku eksimuse korral arveid korrigeerida.

Kuivõrd tarbija õiguspäraseid ja põhjendatud arveid tähtajaks ei tasunud, oli kaupleja õigustatud esitama nõude täitmiseks sissenõudmisteenus osutajale, millega kaasnevad kulud jäävad tarbija kanda.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

Ulrika Paavle
Anna Pauliina Aavik

/allkirjastatud digitaalselt/